

Jak zajistit dostatek zdravotnického personálu? Česká republika a WHO hledají řešení pro budoucnost

7.2.2025 - | Ministerstvo zdravotnictví ČR

Ministerstvo zdravotnictví České republiky přivítalo ve dnech 3.-5. února 2025 významnou delegaci Světové zdravotnické organizace (WHO), která se zaměřila na analýzu pracovního trhu ve zdravotnictví. Její výsledky budou klíčové pro sestavení Národní strategie pro personální zdroje ve zdravotnictví jakožto rámce pro řešení této zásadní otázky, jejíž význam bude do budoucna dále narůstat. S delegací se setkalo více než 50 předních představitelů klíčových aktérů ve zdravotnictví v rámci 14 tematicky zaměřených setkání.

Evropa čelí krizi zdravotnického personálu

Stejně jako ostatní evropské státy se Česká republika v některých oborech potýká s výzvami spojenými s personálním zabezpečením zdravotních služeb. Jakkoli má Česká republika ve srovnání s průměrem zemí OECD nadprůměrné stavy lékařů a sester, tak se tyto výzvy stávají naléhavějšími s ohledem na stárnutí populace a rostoucí prevalenci chronických onemocnění. Mezi nejvíce ohrožené profese patří praktičtí lékaři pro děti a dorost, psychiatři a zdravotní sestry, přičemž zvláštní výzvou zůstává nedostatek dětských psychiatrů.

Náměstek ministra zdravotnictví Václav Pláteník k situaci uvedl: **„Stárnutí populace a demografické změny, společně s rostoucí prevalencí chronických onemocnění, vyvíjejí tlak na náš zdravotní systém. Ministerstvo zdravotnictví ve spolupráci s profesními sdruženími, odbornými společnostmi a dalšími partnery dlouhodobě podniká kroky adresující tyto výzvy. Mezi ně patří mj. posílení vzdělávacích kapacit pro zdravotníky či efektivní podpora skrze rezidenční místa. Jsme ale odhodláni i nadále ve spolupráci s partnery realizovat udržitelná řešení pro zajištění dostatečného personálu ve zdravotnictví a efektivního plánování pracovní síly. Plánování zdravotnických personálních zdrojů je nezbytné pro to, abychom byli schopni reagovat na budoucí potřeby zdravotní péče a zajistili její dlouhodobou dostupnost a kvalitu. Tato návštěva je klíčovou příležitostí pro sdílení zkušeností a vytvoření dlouhodobé strategie zaměřené na posílení našeho systému zdravotní péče.“**

Přední experti WHO v Praze

Návštěva delegace WHO je součástí bilaterální spolupráce mezi Českou republikou a WHO, jejímž cílem je mimo jiné i rozvoj udržitelných a efektivních politik v oblasti zdravotnického personálu. Oficiální návštěvu zahájili náměstek ministra zdravotnictví Václav Pláteník, vrchní ředitel pro legislativu a právo Radek Policar a ředitelka kanceláře WHO v České republice Zsafia Pusztai. Rozhovory pro potřeby analýzy trhu pracovních sil ve zdravotnictví vedli přední odborníci WHO Cris Scotter, poradce WHO pro zdravotnickou politiku, a Gareth Rees, expert WHO.

Během 2,5 dne intenzivních jednání se uskutečnilo 14 tematických setkání s více než 50 předními zástupci klíčových stakeholderů. Mezi účastníky byli zástupci zdravotnických profesí prostřednictvím svých komor, asociací a odborných společností – lékaři, zdravotní sestry, stomatologové, farmaceuti, porodní asistentky, rehabilitační specialisté, psychologové, radiologičtí asistenti a další – dále

zástupci poskytovatelů zdravotních služeb, nemocnic, zdravotnických škol, lékařských fakult a vzdělávacích institucí, zdravotních pojišťoven, zástupci ministerstev, měst a obcí i pacientů.

Vrchní ředitel pro legislativu a právo Radek Polícar zdůraznil význam mezinárodní spolupráce i důležitost zapojení aktérů v ČR: ***„Velice si ceníme dlouhodobé podpory a spolupráce s WHO, která se nyní zaměří též na plánování pracovní síly ve zdravotnictví. Naším cílem je sladit české politiky s klíčovými mezinárodními rámci WHO a zajistit, aby naše strategie byla založena na důkazech a na její tvorbě se podíleli všichni aktéři zdravotnického systému v Česku.“***

Ředitelka kanceláře WHO v České republice Zsófia Pusztai k tématu dodala: ***„WHO je připravena být České republice silnou oporou v oblasti zdravotní politiky. Současná mise se zaměřuje na strategie v oblasti zdravotnických pracovníků, neboť ti jsou pro každý zdravotnický systém rozhodující. Tato spolupráce a sdílení osvědčených postupů mezi zeměmi je zásadní pro budování odolného zdravotnického systému, který bude schopen reagovat na současné i budoucí výzvy.“***

Společná práce na řešení krize

Výstupem této návštěvy bude analýza pracovního trhu ve zdravotnictví, která poslouží jako východisko pro práci na budoucí Národní strategii pro personální zdroje ve zdravotnictví.

Hlavním cílem této spolupráce je napomoci společně s klíčovými aktéry hledat řešení současné situace, využít zahraniční zkušenosti a podporu WHO, a tím posílit schopnost České republiky efektivně plánovat a řídit personální zdroje ve zdravotnictví.

Poradce WHO pro zdravotnickou politiku Cris Scotter ocenil přístup účastníků jednání: ***„Jedním z nejdůležitějších předpokladů úspěchu této činnosti je spolupráce a ochota stakeholderů sdílet své odborné poznatky a zkušenosti. Velmi oceňujeme práci všech, kteří se do diskusí zapojili a přinesli cenné informace.“***

Ministerstvo zdravotnictví s Ústavem zdravotnických informací a statistiky a dalšími aktéry dlouhodobě usiluje o aktivní řešení krize zdravotnického personálu, a proto se zapojuje do mezinárodních iniciativ, včetně Společné akce HEROES (JA HEROES), která se zaměřuje na zlepšení plánovacích kapacit pracovníků ve zdravotnictví.

Výsledky této návštěvy budou využity nejen pro Národní strategii pro personální zdroje ve zdravotnictví, ale také pro tvorbu politických doporučení a nastavení efektivního institucionálního rámce pro řízení zdravotnického personálu v České republice.

Další kroky

V nadcházejících měsících budou vypracovány konkrétní závěry a doporučení vycházející z diskusí a shromážděných dat. Ministerstvo zdravotnictví bude úzce spolupracovat se zástupci aktérů ve zdravotnictví, WHO a dalšími partnery, aby bylo zajištěno efektivní a dlouhodobě udržitelné řešení této zásadní problematiky.

<https://mzd.gov.cz/tiskove-centrum-mz/jak-zajistit-dostatek-zdravotnickeho-personalu-ceska-republik-a-a-who-hledaji-reseni-pro-budoucnost>